

Tase, milj. mk

Vastavaa	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
<i>Valuuttavaranto (1)</i>				
Kulta	1 742.1	1 742.2		
Erityiset nosto-oikeudet	1 771.6	1 344.1		
Varanto-osuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa	3 035.5	1 952.7		
Ecusaaminen Euroopan rahapoliittiselta instituutilta	4 078.3	2 541.3		
Valuuttasaamiset	40 827.2	51 454.7	28 817.3	36 397.5
<i>Muut ulkomaiset saamiset (1)</i>				
Markkaosuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa	3 281.0	3 793.8		
Osuus Euroopan rahapoliittisessa instituutissa ..	60.8	3 341.8	59.1	3 852.8
<i>Saamiset rahoituslaitoksilta (2)</i>				
Arvopaperit takaisinmyyntisitoumuksin	—	—	11 625.6	—
Joukkovelkakirjat	114.3	195.8		
Muut	2 836.5	2 950.8	1 675.5	13 496.9
<i>Saamiset julkiselta sektorilta (3)</i>				
Valtion metallirahavastuu	2 015.1	2 015.1	1 906.5	1 906.5
<i>Saamiset yrityksiltä (4)</i>				
Kotimaisten toimitusten rahoitus (KTR)	26.2	69.7		
Muut	1 736.0	1 762.2	2 196.7	2 266.5
<i>Muut saamiset (5)</i>				
Siirtosaamiset	528.1	489.5		
Muut	106.6	634.7	108.5	598.0
Yhteensä	62 159.4	58 518.2		

Vastattavaa	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
<i>Ulkomaiset velat (1)</i>				
Osoitetut erityiset nosto-oikeudet	1 045.8	951.4		
Kansainvälisen valuuttarahaston markkatilit ..	3 281.1	3 793.8		
Muut ulkomaiset velat	584.3	4 911.2	934.4	5 679.7
<i>Liikkeessä oleva raha (6)</i>				
Setelit	15 922.8	15 076.2		
Metalliraha	1 894.1	17 816.9	1 814.7	16 890.9
<i>Sijoitustodistukset (7)</i>		10 500.0		15 530.0
<i>Velat rahoituslaitoksille (8)</i>				
Varantotalletukset	7 911.5	6 828.7		
Muut	2 770.0	10 681.5	1 500.3	8 329.0
<i>Velat yrityksille (9)</i>				
Investointi- ja alushankintatalletukset	32.3	32.3	574.3	574.3
<i>Muut velat (10)</i>				
Siirtovelat	23.2	192.9		
Muut	32.3	55.5	27.4	220.2
<i>Arvonjärjestelytili (11)</i>		257.5		260.0
<i>Varaukset (12)</i>				
Eläkevaraus	1 600.9	1 516.3		
Muut varaukset	10 539.6	12 140.5	3 753.6	5 269.9
<i>Oma pääoma (13)</i>				
Kantarahasto	5 000.0	5 000.0		
Vararahasto	764.1	764.1		
Tilikauden tulos	0.0	5 764.1	0.0	5 764.1
Yhteensä	62 159.4	58 518.2		

Tilinpäätöksen liitteet

	31.12.1997	31.12.1996		
<i>Setelinanto, milj. mk</i>				
Setelinanto-oikeus	50 563	35 874		
Käytössä	16 520	16 024		
Setelinantovara	34 043	19 850		
<i>Valuuttamääräiset futuurisopimukset, milj. mk</i>				
Ostosopimukset ¹⁾	22	879		
Myyntisopimukset ¹⁾	1 581	429		
<i>Osakkeet ja osuudet, nimellisarvo, milj. mk</i> (sulkeissa Suomen Pankin omistusosuus)				
Scopus Oy	2	2	(100 %)	(100 %)
Setec Oy	40	40	(100 %)	(100 %)
Rahakontti Oy (vuonna 1996 Helsingin Rahamarkkina- keskus Oy)	35	35	(52 %)	(52 %)
Suomen Arvopaperikeskus Oy	11	11	(24.44 %)	(24.44 %)
Bank for International Settlements	60	55	(1.67 %)	(1.67 %)
Asunto-osakkeet	2	1		
Kiinteistöosakkeet	0	1		
Muut osakkeet ja osuudet	1		
Yhteensä	150	146		
<i>Laskennallinen vastuuosuus</i> <i>Arvopaperikeskuksen rahastosta, milj. mk</i>	1	1		
<i>Eläkesitoumuksista johtuva vastuu, milj. mk</i>				
Suomen Pankin eläkevastuu	1 979	1 865		
— tästä varauksilla katettu	1 601	1 516		
<i>Suomen Pankin huoltokonttori, milj. mk</i>				
— talletukset	94	86		
— luotot	43	40		

¹⁾ Kyseisen valuutan vuoden viimeisen pankkipäivän keskikurssiin.

Suomen Pankin kiinteistöt

Kiinteistö	Osoite	Valmistumis- vuosi	Tilavuus noin m ³
Helsinki	Rauhankatu 16	1883/1961	49 500
	Unioninkatu 33/Rauhankatu 19	1848/1954	50 500
	Ramsinniementie 34	1920/1983	4 500
Joensuu	Torikatu 34	1984	11 000
	Kuopio	Kauppakatu 25—27	1912
Mikkeli	Puutarhakatu 4	1993	11 900
	Päiviönkatu 15	1965	7 500
Oulu	Kajaaninkatu 8	1973	17 000
Tampere	Hämeenkatu 13	1942	36 000
Turku	Linnankatu 20	1914	10 500
Vantaa	Suometsäntie 1	1979	311 500
Inari	Saariselkä	1968/1976	2 000

Tilinpäätöksen kommentit

Kirjanpito- ja tilinpäätöskäytäntö

Suomen Pankin tase noudattaa sektorijakoa, mikä antaa kuvan keskuspankin ja ulkomaiden sekä kotimaan sektoreiden välisistä rahoitussuhteista. Taseessa noudatetut arvostusperiaatteet on selostettu kommentoitavien tase-erien yhteydessä. Käyttöomaisuus, osakeomistukset ja pitkävaikutteiset menot kirjataan kokonaan kuuluiksi hankintavuonna Suomen Pankista annetun lain edellyttämällä tavalla, eivätkä ne niin ollen sisälly taseeseen. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on luettelo Suomen Pankin omistamista osakkeista, osuuksista ja kiinteistöistä.

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muutettu markkoiksi tilinpäätöspäivänä voimassa olleiden keskikurssien mukaisesti. Kaikki taseen ulkomaan rahan määräisten saamis- ja velkaerien sekä taseen ulkopuolisten erien kurssi-erot on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Pankkivaltuusto vahvistaa Suomen Pankista annetun lain mukaisesti tilinpäätöksen laatimisessa noudatettavat perusteet.

Tuloslaskelman kommentit

1. Kotimaiset korkotuotot

Kotimaiset korkotuotot olivat yhteensä 617 milj. markkaa. Ne sisältävät korkotuottoja arvopapereiden takaisinmyyntisitoumuksista 343 milj. markkaa, kotimaisista termiinkaupoista 142 milj. markkaa ja joukkovelkakirjalainoista 119 milj. markkaa.

2. Ulkomaiset korkotuotot

Ulkomaiset korkotuotot olivat 2 909 milj. markkaa, mikä on 989 milj. markkaa enemmän kuin edellisenä vuonna.

3. Kotimaiset korkokulut

Kotimaiset korkokulut, 1 070 milj. markkaa, koostuvat pääosin Suomen Pankin liikkeeseen laskemien sijoitustodistusten korkokuluista 1 060 milj. markkaa. Kotimaisia korkokuluja oli 191 milj. markkaa enemmän kuin edellisenä vuotena.

4. Korkokate

Korkokate oli 2 358 milj. markkaa.

5. Keskuspankkitoiminnan muut tuotot

Muut tuotot olivat 148 milj. markkaa. Tähän sisältyi toimitusmaksuja ja palkkioita 25 milj. markkaa, osinkotuottoja 25 milj. markkaa, josta Setec Oy:ltä 8 milj. markkaa, vuokratuottoja 25 milj. markkaa ja asuinkiinteistöjen yhtiöittämisestä syntyneitä tuottoja 56 milj. markkaa.

6. Keskuspankkitoiminnan muut kulut

Palkkakulut olivat 155 milj. markkaa. Sosiaalikulut sisälsivät 63 milj. markkaa maksettuja eläkkeitä.

Setelien hankintakulut olivat 32 milj. markkaa.

Käyttöomaisuus ja pitkävaikutteiset menot kirjataan poistoina kuluksi hankintavuonna Suomen Pankista annetun lain mukaisesti. Poistot, 130 milj. markkaa, sisältävät siten tilikauden aikana hankitun käyttöomaisuuden ja muut pitkävaikutteiset menot kokonaisuudessaan. Poistoihin sisältyy rakennusten muutostöistä ja korjauksista johtuvia poistoja 23 milj. markkaa ja koneista ja laitteista johtuvia poistoja 26 milj. markkaa. Suomen Pankille kuuluvien asuinkiinteistöjen yhtiöittämisen yhteydessä merkittyjen osakkeiden poistot olivat 56 milj. markkaa.

7. Rahoitustarkastuksen kulut ja tuotot

Suomen Pankin tuloslaskelmassa esitetään pankin yhteydessä toimivan Rahoitustarkastuksen toimintakulut (palkat, poistot, muut) erikseen omina erinä. Rahoitustarkastuksen toimintakulut, 55 milj. markkaa, katetaan valvottavilta jälkikäteen perittävillä valvontamaksuilla.

8. Omaisuudenhoito-yhtiöt ja korkokorvaus

Erä esiintyy vuoden 1996 tuloslaskelmassa nimellä kulut ja tuotot rahamarkkinoiden vakauden turvaamisesta. Suomen Pankin taseeseen aktivoidaan vuonna 1992 Suomen Pankille aiheutuneet menetykset Skopin osakkeiden ja pääomatodistusten myynnistä Valtion vakuusrahastolle. Tase-erän loppuosa poistettiin vuoden 1996 tilinpäätöksessä. Erään sisältyvät lisäksi Sponda Oy:n myynnistä saatu kauppahinta ja valtion Suomen Pankille maksama korkokorvaus.

9. Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot

Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot sisältävät arvopapereiden myynnistä syntyneet voitot ja tappiot, salkussa olevien arvopapereiden hankintahinnan ja nimellisarvon välisen preemion tai diskonton jaksotuksen sekä jaksotuksella korjatun hankintahinnan ja sitä alemman markkinahinnan erotuksen. Ulkomaisten arvopapereiden kurssieroista syntyi tilivuonna tappiota 131 milj. markkaa.

10. Valuuttakurssierot

Valuuttakurssieroihin sisältyvät valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet saamisen ja velkojen sekä taseen ulkopuolisten erien arvon muutokset sekä valuutanvaihtotuotot nettomääräisinä. Vuonna 1997 valuuttakurssivoittoja kertyi 4 978 milj. markkaa, mikä pääasiassa johtui varantoon sisältyvien valuuttasaamisten arvon muutoksesta. Tilikaudella 1996 kirjattiin kuluksi aikaisemmin taseeseen arvontjärjestelytilille kirjattuja valuuttakurssieroja.

11. Varausten muutos

Eläkevaraukseen siirrettiin vuoden 1997 aikana palkoista peritty työntekijäin työeläkemaksu, 8 milj. markkaa. Lisäksi eläkevarausta kartutettiin laskemalla työntekijäin työeläkemaksulle ja edellisinä vuosina tehdyille eläkevarauksille laskennallista korkoa. Laskentakorkona käytettiin peruskorkoa lisätynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Yhteensä eläkevarausta kartutettiin 85 milj. markkaa.

Suomen Pankista annetun lain 30. pykälän mukaista varausta kartutettiin 6 786 milj. markkaa.

12. Tilikauden tulos

Tilikauden tuloksena esitettiin nolla markkaa.

Taseen kommentit

1. Valuuttavaranto ja muut ulkomaiset erät

Kulta kirjattiin aiempien vuosien tapaan taseeseen arvoon 35 mk/g. Vuoden 1997 viimeisen päivän markkinahinta oli 50 mk/g. Kultaa oli vuoden 1997 lopussa 49 774 kg. Euroopan valuuttajärjestelmää koskevan sopimuksen mu-

kaan Suomen Pankki on vaihtanut 20 % kulta- ja dollarivarannostaan ecuihin Euroopan rahapoliittisen instituutin kanssa. Tämä osuus kulta- ja dollarivarannosta esiintyy taseen erässä ecusaa- minen Euroopan rahapoliittiselta instituutilta.

Valuuttasaamisiin sisältyy erityisiä nosto-oikeuksia Kansainvälisessä valuuttarahastossa. Niiden vastaeränä velkapuolella ovat osoitetut erityiset nosto-oikeudet (SDR). Molemmat erät ovat korollisia, ja korkona on SDR:n korko.

SDR-määräinen varanto-osuus sekä markka-osuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa muodostavat yhdessä Suomen jäsenosuuden valuuttarahastossa. Markkaosuuden vastaerä sisältyy ulkomaisissa veloissa erään Kansainvälisen valuuttarahaston markkatilit. Markkaosuus ja sitä vastaavat markkatilit on sidottu erityisten nosto-oikeuksien kurssiin Kansainvälisen valuuttarahaston soveltaman käytännön mukaisesti. Muihin ulkomaisiin saamisiin sisältyy myös ecumääräinen jäsenosuus Euroopan rahapoliittisessa instituutissa.

Valuuttasaamiset koostuvat pääosin valtioiden liikkeeseen laskemista tai takaamista ulkomaisista arvopapereista sekä ulkomaisista pankkitalletuksista. Erään sisältyvät myös ulkomaiset avistatilit sekä pankin hallussa olevat ulkomaiset maksuvälineet.

Arvopaperit kirjataan ostohetkellä hankintahintaan ja sen jälkeen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus kirjataan tulosvaikutteisesti juoksuajan kuluessa. Tilinpäätöksessä arvopaperin jaksotuksella korjattua hankintahintaa verrataan vuoden lopun markkinahintaan. Tase- arvona käytetään markkinahintaa, jos se on korjattua hankintahintaa alhaisempi.

Valuuttavelat sisältävät kansainvälisten järjestöjen ja ulkomaisten pankkien markkasaamiset Suomen Pankilta sekä mm. Euroopan unionin ecumääräisen saamisen.

2. Saamiset rahoituslaitoksilta

Arvopapereiden takaisinmyyntisitoumuksia eli repokauppoja käytetään rahamarkkinaoperaatioissa. Repokaupat arvostetaan taseessa nimellismääräisinä. Repokaupoissa materiaaliksi hyväksytään Suomen Pankin sijoitustodistukset, valtion velkasitoumukset, omaisuudenhoito-yhtiö Arsenalin velkasitoumukset, valtion viitelainat sekä rahamarkkinavastapuolina toimivien pankkien liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset.

Rahoituslaitosten joukkovelkakirjalainat ovat luonteeltaan pääasiassa sijoitusomaisuutta. Ne on arvostettu nimellisarvoon.

Muut saamiset ja velat rahoituslaitoksilta sisältävät tilapäisiä luottoja ja niitä vastaavia talletuksia, joihin Suomen Pankilla on kuittausoikeus.

3. Saamiset julkiselta sektorilta

Valtion metallirahavastuu osoittaa metallirahan lunastusvelvollisuudesta johtuvan velan määrän Suomen Pankille.

4. Saamiset yrityksiltä

Kotimaisia toimitusluottoja on myönnetty sekä yksittäisvelkakirjalainoina että joukkovelkakirjalainoina. Joukkovelkakirjalainat on arvostettu nimellisarvoon.

Muut-erä sisältää lähinnä sijoitusomaisuudeksi luokiteltavia arvopapereita, jotka on arvostettu nimellisarvoon.

5. Muut saamiset

Siirtosaamiset sisältävät pääasiassa korkosaamisia. Muihin saamisiin sisältyy myös 91 milj. markkaa henkilökunnan asuntolainoja. Vuoden 1997 lopussa vanhojen asuntolainojen korko oli 4 % ja 16.2.1993 jälkeen myönnettyjen lainojen korko 5 %.

6. Liikkeessä oleva raha

Liikkeessä oleva raha on yleisön ja rahalaitosten hallussa oleva setelistö ja metalliraha.

7. Sijoitustodistukset

Suomen Pankin sijoitustodistuksia käytetään rahamarkkinaoperaatioissa, ja ne on arvostettu nimellisarvoon. Nimellisarvon ja emissiohinnan erotus on kirjattu siirtosaamisiin ja jaksotetaan korkomenoihin juoksuajan kuluessa.

8. Velat rahoituslaitoksille

Pankit, joilla on sekkitili Suomen Pankissa, voivat täyttää varantovelvoitteen siten, että niiden sekkitilin päivittäisten saldojen kuukausikeskiarvo on vähintään vähimmäisvarantovelvoitteen suuruinen. Pankit, joilla ei ole Suomen Pankissa sekkitiliä tai jotka käyttävät toista pankkia keskuspankkinaan, tallettavat vähimmäisvarantonsa erillisille vähimmäisvarantotileille Suomen Pankkiin.

9. Velat yrityksille

Investointi- ja alushankintatalletukset ovat investointi- ja alushankintavarauksen tehneiden yritysten lakisääteisiä talletuksia Suomen Pankissa.

10. Muut velat

Siirtovelat ovat pääasiassa korkojen jaksotuksesta aiheutuneita eriä.

Muut velat sisältävät 9 milj. markkaa liikkeesä olevan vanhan rahayksikön määräisiä seteleitä.

11. Arvonjärjestelytili

Arvonjärjestelytili 31.12.1997 sisältää ecuswapin taustalla olevan kullon kirjanpitoarvon ja sopimuskurssin välisen erotuksen.

12. Varaukset

Suomen Pankin eläkevastuun kokonaismäärä on 1 979 milj. markkaa, ja tästä on varauksilla katettu 81 % eli 1 601 milj. markkaa.

Muissa varauksissa on Suomen Pankista annetun lain 30. pykälän mukainen varaus, 10 540 milj. markkaa.

13. Oma pääoma

Suomen Pankin kantarahasto ja vararahasto säilytettiin muuttumattomina.

PANKKIVALTUUSTON KÄSITTELEMIÄ ASIOITA

SUOMEN PANKKI

Laki Suomen Pankista

Tasavallan presidentti vahvisti 24.7.1997 lain Suomen Pankista (719/1997). Lailla uudistettiin Suomen Pankkia koskevat säännökset kokonaisuudessaan. Samana päivänä vahvistettiin myös lait valuuttalain 6 §:n, rahoitustarkastuslain ja työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta (720—722/1997). 1.1.1998 voimaan tulevalle lainsäädännöllä selkiinnytettiin Suomen Pankin valtiosääntöoikeudellinen asema samoin kuin pankin tavoite ja tehtävät sekä toimivalta. Pankkivaltuuston ja johtokunnan välinen työnjako uudistettiin. Pankkivaltuutettujen tehtävät jakautuvat kolmeen ryhmään: valvonta-, hallinto- ja muihin tehtäviin. Näin pankkivaltuutettujen tehtävistä poistettiin rahapolitiikkaa koskevat ja pankin muuhun operatiiviseen toimintaan liittyvät tehtävät. Markan ulkoista arvoa koskevaa päätöksentekomenettelyä ei kuitenkaan muutettu. Suomen Pankin esityksen valtioneuvostolle markan ulkoista arvoa koskeviksi päätöksiksi tekee pankkivaltuusto johtokunnan ehdotuksesta. Laki Suomen Pankista selkiytti pankin virkamiesten asemaa säätämällä valtion virkamieslain säännökset soveltuvin osin koskemaan pankin virkamiehiä, virkoja ja virkasuhteita.

Peruskorko

Suomen Pankin peruskorko säilyi kertomusvuoden ajan 4 prosenttina. Peruskorosta oli viimeksi päätetty elokuun 27. päivänä 1996, jolloin pankkivaltuusto kokouksessaan päätti alentaa Suomen Pankin peruskoron 0.50 prosenttiyksiköllä 4.50 prosentista 4.00 prosenttiin 16.9.1996. Peruskorko on hallinnollinen viitekorko, jonka

rooli on pienentynyt merkittävästi viime vuosina.

Kansainvälisen valuuttarahaston "New Arrangements to Borrow" (NAB) -luottojärjestelyt

NAB on Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) luottojärjestely, jossa Suomen Pankki toimii valtion puolesta. Mikäli luottojärjestely otettaisiin käyttöön, Suomen osallistumisosuus jouduttaisiin lainaamaan Suomen Pankin varoista. Aktivoitavien luottojen määrästä Suomen osuus on 1 %, enimmäismäärältään kuitenkin yhteensä 340 milj. SDR:ää.

Elokuun 26. päivän kokouksessaan pankkivaltuusto hyväksyi Suomen Pankista annetun lain (365/1925) 17 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella aktivoidussa NAB-luottojärjestelyssä Suomen Pankin antamasta luotosta saatavan koron. IMF maksaa aktivoidulle luotolle laskemaansa markkinakorkoa, joka on vähintään SDR-valuuttojen lyhyen ajan yhdistelmä-korko.

("Combined market interest rate computed by the Fund from time to time for the purpose of determining the rate at which it pays interest on holdings of special drawing rights or any such rate as may be agreed between the Fund and participants representing 80 per cent of total credit arrangements.")

Bilateraalinen valuuttatukisopimus Norges Bankin kanssa

Pankkivaltuusto päätti 11. joulukuuta, että Norges Bankin ja mm. Suomen Pankin välinen

31.12.1997 asti voimassa oleva valuuttatukisopimus uusitaan entisin ehdoin vuodeksi.

20 markan setelin ulko-osan muuttaminen

Eduskunnan pankkivaltuusto päätti kokouksessaan 17. huhtikuuta johtokunnan esityksestä ja Suomen Pankkia koskevan lain 17 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla hyväksyä 20 markan setelin Litt.A-mallin selitelmän ja valtuuttaa johtokunnan huolehtimaan sen julkaisemisesta Suomen säädöskokoelmassa.

Tilintarkastus

Vuoden 1996 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, verojohtaja Kauko Heikkinen, pastori Jorma Kukkonen, agrologi Johannes Leppänen, tiedesihteeri Leena Luhtanen ja professori Martti Tiuri suorittivat 3.—6. maaliskuuta Suomen Pankin tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä hallinnon tarkastuksen tilivuodelta 1996.

Tilintarkastajien lausunnon mukaisesti pankkivaltuusto myönsi kokouksessaan 17. huhtikuuta johtokunnalle vastuuvapauden pankin hoidosta vuodelta 1996.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusto on kertomusvuoden aikana toimittanut johtosääntönsä 5 §:n määräämän pankin lainausliikkeen ja valuuttakaupan sekä pankin varojen muiden sijoitusten tarkastuksen sitä koskevaa menettelytapaa uudistaen seuraavina päivinä: 5. helmikuuta, 6. maaliskuuta, 17. huhtikuuta, 27. toukokuuta, 26. elokuuta, 18. syyskuuta, 15. lokakuuta, 20. marraskuuta ja 11. joulukuuta.

Inventoinnit ja haarakonttorien tarkastukset

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuutetut ovat inventoineet pääkonttorin kassat ja kassaholvit, laina- ja vakuusasiakirjat sekä pantit ja talletukset. Inventoinneissa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

Pankkivaltuutetut ovat valvoneet, että haarakonttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukau-

desa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmesti vuodessa.

Kaikissa haarakonttoreissa on toimitettu Suomen Pankin johtosäännön 2 §:ssä säädetty tarkastus.

Setec Oy:n toimintakertomus

Pankkivaltuusto merkitsi tiedoksi kokouksessaan 27. toukokuuta Setec Oy:n toimintakertomuksen vuodelta 1996.

Kertomus E. J. Längmanin rahastojen toiminnasta

Kokouksessaan 5. helmikuuta pankkivaltuusto merkitsi tiedoksi Suomen Kulttuurirahaston selostuksen E. J. Längmanin rahastojen toiminnasta 1.10.1995—30.9.1996.

Henkilöstörakenteen uudistamisen jatkaminen vuosina 1998—2000

Suomen Pankin johtokunta sai 1996 pankkivaltuustolta valtuudet tehdä rajoitetusti tavanomaisista poikkeavin perustein virkavapauspäätöksiä. Päämääränä on ollut pankin toimintaympäristön uudistumisen aiheuttamaan rakennemuutokseen sopeutuminen. Virkavapauksien tavoitteena on ollut tukea pienimuotoisia organisaatiouudistuksia ja toimintojen kehittämistä. Yksittäisillä ratkaisuilla tavoitellaan yksiköiden toiminnan tehostamista, sopeutumista rahaliiton kolmannen vaiheen seurauksiin, pankin ja yhteiskunnan kustannusten pienentämistä sekä uusien mielekkäiden asiantuntijatehtävien muodostamista. Virkavapautta on myönnetty pitkään pankkia palvelleille, lähellä eläkeikää oleville virkamiehille siten, että heidän eläkeikänsä säilyy. Pankkivaltuusto sai selvityksen 1996 ja 1997 toteutetuista ratkaisuista, ja joulukuun 11. päivänä pitämässään kokouksessa se päätti Suomen Pankista annetun lain 17 §:n 1 momentin 20 ja 22 kohtien ja Suomen Pankin 13.12.1966 vahvistetun eläkesäännön 14 a §:n nojalla oikeuttaa johtokunnan 31.12.2000 saakka tekemään henkilöstörakenteen uusiutumisen tavoittelemiseksi tavanomaisista poikkeavin perustein ja ehdoin Suomen Pankin edun mukaisia vapaaehtoisin sopimuksiin perustuvia henkilöratkaisuja.

Eläkevarauksen korko 1998

Suomen Pankin eläkesääntöjen mukainen henkilöstön eläkevastuu on vakuutusmatemaattisesti arvioitu noudattaen soveltuvin osin sosiaali- ja terveystieteiden eläkesäätiöille antamia laskentaohjeita. Vastuun katteeksi pankin taseeseen on tehty eläkevaraus. Eläkevarauksen lisätään myös henkilöstöltä peritty lakisääteinen työntekijäin eläkemaksu. Eläkkeitä koskevan kirjanpitoikäntönnön kehittyessä on otettava huomioon kirjanpitolain muuttumisesta annettu laki (1572/1992), jonka mukaan kirjanpitolain alaisten yhteisöjen on viimeistään vuodelta 2000 tehtävässä tilinpäätöksessä kirjattava kaikki eläkesitoumuksista aiheutuvat menot tuloslaskelmassa tai vaihtoehtoisesti ainakin ilmoitettava vastuuvajaukset tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lisäksi muutoksia saattaa vastaisuudessa aiheutua Euroopan keskuspankin kirjanpitoikäntönnön yhdenmukaistamisesta ja peruskoron viitekorkikäntönnön muuttumisesta. TEL-indeksien vuodeksi 1998 ennakoitavien muutosten perusteella ja viitaten Suomen Pankista annetun lain 17 §:n 1 momentin 1 kohtaan sekä ottaen huomioon pankkivaltuuston 17.12.1992 hyväksymän Suomen Pankin henkilöstön eläkevastuun kattamista koskevan sääntönnön pankkivaltuusto päätti hyväksyä kokouksessaan 11. joulukuuta johtokunnan esityksen, että eläkevaraukselle suoritetaan 1998 korko, jonka määrä on Suomen Pankin peruskorko lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä.

Vuokratontin lunastaminen Suomen Pankille

Huhtikuun 17. päivän kokouksessaan pankkivaltuusto valtuutti johtokunnan ostamaan Suomen valtiolta Inarin kunnassa Laanilan valtionmaasta Kaunispään rakennuskaava-alueella sijaitsevan maastoon paalutetun noin 10 500 m²:n suuruisen rakennuspaikan nro 2 korttelissa RA29 kauppahintaan 999 900 markkaa. Samalla pankkivaltuusto antoi suostumuksensa siihen, että lisärakennusten suunnittelu hankittavalle tontille voisi alkaa. Tontin rakennusoikeus on 1470 rakennusalaneliometriä. Rakennusoikeutta on käyttämättä noin 700 m².

Syyskuun 18. päivän kokouksessaan pankkivaltuusto antoi suostumuksensa siihen, että Suomen Pankin Saariselän tunturimajan tontille kaavailtu lisärakentaminen toteutettaisiin pank-

kivaltuustolle esiteltujen luonnospirustusten pohjalta. Tontin Suomen Pankki oli ostanut Metsähallitukselta 14.5.1997.

Asuinkiinteistöjen Liisankatu 14 ja Snellmaninkatu 23 yhtiöittäminen

Kesäkuun 17. päivän kokouksessaan pankkivaltuusto hyväksyi Suomen Pankista annetun lain (365/1925) 12 §:ään ja 17 §:n 1 momentin 5 kohtaan nojautuen, että Suomen Pankin Helsingin kaupungissa omistamat kaksi asuinkiinteistöä yhtiötetään. Tähän liittyen pankkivaltuusto myönsi johtokunnalle oikeuden luovuttaa Helsingin kaupungin Kruununhaan 1 kaupunginosan korttelissa nro 17 tontilla nro 6 (Liisankatu 14) sijaitsevan kiinteistön sekä tontilla nro 7 (Snellmaninkatu 23) sijaitsevan kiinteistön käyvästä hinnasta apporttimenettelyllä perustettavalle kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiöille, perustaa nämä yhtiöt ja merkitä yhtiöiden koko osakekannan.

Johtokunta

Kokouksessaan 15. lokakuuta pankkivaltuusto totesi, että pankinjohtaja *Harri Holkeri* oli pyytänyt tasavallan presidentiltä eroa Suomen Pankin johtokunnan jäsenen virasta 1.1.1998 alkaen. Pankkivaltuusto käsitteli johtokunnan jäsenen avoimeksi tulevan viran täyttämistä ja päätti kokouksessaan 20. marraskuuta tehdä valtioneuvostolle esityksen Metsäteollisuus ry:n toimitusjohtajan, valtiotieteiden maisteri *Matti Korhosen* nimittämisestä tähän virkaan 1.1.1998 lukien. Tasavallan presidentti nimitti *Matti Korhosen* tehtävään 28. marraskuuta 1997. Korhosen toimikausi on viisi vuotta.

Joulukuun 11. päivänä pitämässään kokouksessa pankkivaltuusto määräsi 1.1.1998 alkaen johtokunnan varapuheenjohtajaksi pankinjohtaja *Esko Ollilan* ja merkitsi tiedoksi johtokunnan jäsenten tehtävänjaon.

Kertomusvuoden päättyessä johtokunnan jäsenillä oli mm. seuraavat luottamustoimet:

Johtokunnan puheenjohtaja *Sirkka Hämäläinen*

— Kansainvälinen valuuttarahasto, hallittonuuvoston jäsen, Suomen edustaja *

* Suomen Pankin edustajana.

Johtokunnan jäsen *Harri Holkeri*
— Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallinto-
neuvoston jäsen
— Finnair Oy, hallituksen puheenjohtaja
— Helsingin Puhelinyhdistys, hallituksen pu-
heenjohtaja

Johtokunnan jäsen *Esko Ollila*
— Suomen Arvopaperikeskus Oy, hallituk-
sen jäsen
— Baltic Investment Fund, Advisory Board,
puheenjohtaja
— Suomen itsenäisyyden juhlarahasto, SIT-
RA, hallituksen jäsen*
— Kansainvälinen valuuttarahasto, hallinto-
neuvosto, Suomen edustajan varamies*

Johtokunnan jäsen *Matti Vanhala*

Johtokunnan jäsen *Matti Louekoski*
— Rahoitustarkastus, johtokunnan varapu-
heenjohtaja*

Pankkivaltuusto

Pankkivaltuutettuina toimivat vuonna 1997 seu-
raavat eduskunnan valitsijamiesten valitsema
henkilöt:

Kanerva, Ilkka, valtiotieteiden maisteri
Koskinen, Johannes, varatuomari
Ala-Nissilä, Olavi, kauppätieteiden maisteri
Hämäläinen, Tuulikki, ekonomi
Jäätteenmäki, Anneli, varatuomari

* Suomen Pankin edustajana.

Pekkarinen, Mauri, yhteiskuntatieteiden
maisteri
Sasi, Kimmo, varatuomari
Puisto, Virpa, erikoissairaanhoidtaja
Korhonen, Martti, päälouottamusmies.

Näistä kolme ensin mainittua muodostivat
suppean pankkivaltuuston.

Puheenjohtajana toimi pankkivaltuutettu Ilk-
ka Kanerva ja varapuheenjohtajana pankkival-
tuutettu Johannes Koskinen.

Tilintarkastajat

Eduskunta toimitti 11. helmikuuta Suomen Pan-
kin tilintarkastajien ja heidän varajäsentensä
vaalin ja valitsi tilintarkastajiksi vuoden 1997
tilejä tarkastamaan seuraavat henkilöt:

Leppänen, Johannes, agrologi
Ranta-Muotio, Aulis, agronomi
Tiuri, Martti, professori
Saarinen, Matti, sosionomi
Polvi, Iivo, hallintotieteiden maisteri.

Tilintarkastajien varajäsenet:

Koski, Markku, maanviljelijä
Kantalainen, Kari, hallintotieteiden maisteri
Itälä, Ville, varatuomari
Kukkonen, Jorma, pastori
Luhtanen, Leena, tiedesihteeri.

Tilintarkastajat valitsivat 27. toukokuuta pu-
heenjohtajakseen agrologi Johannes Leppäsen ja
ottivat sihteerikseen professori *Kalervo Virtasen*.

RAHOITUSTARKASTUS

Lokakuun 1. päivänä 1993 voimaan tulleen ra-
hoitustarkastuslain (503/1993) mukaan pankki-
valtuustolla on Suomen Pankin yhteydessä toi-
mivassa Rahoitustarkastuksessa hallintoon kuu-
livia tehtäviä. Suomen Pankin johtokunnan
pääosvalta rajoittuu — Rahoitustarkastuksen
johtokunnassa olevaa johtokunnan jäsentä lu-
kuun ottamatta — pelkästään resurssihallin-
toon.

Pankkivaltuusto käsitteli kertomusvuoden ai-
kana Rahoitustarkastukseen liittyviä asioita seu-
raavasti:

— Kokouksessaan 26. elokuuta pankkival-
tuusto myönsi Rahoitustarkastuksen johtokun-
nan jäsenelle, hallitusneuvos *Seppo Kiviniemelle*
eron tehtävästään ja nimitti valtiovarainministe-
riön ehdotuksesta hänen tilalleen lainsäädäntö-
johtaja *Pekka Laajasen* 1.9.1997 lukien.

— Kokouksessaan 20. marraskuuta pankki-
valtuusto muutti Rahoitustarkastuksen tyjär-
jestystä (1076/1997), koska johtokunta oli päät-
tänyt tilata Rahoitustarkastuksen sisäisen tar-
kastuksen Suomen Pankilta 1.1.1998 lukien.

— Kokouksessaan 11. joulukuuta pankkival-
tuusto myönsi Rahoitustarkastuksen johtokun-

nan puheenjohtajalle, pääjohtaja *Sirkka Hämä-*
läiselle eron tehtävästään 1.1.1998 lukien. Sa-
malla pankkivaltuusto määräsi johtokunnan
1.10.1996 alkaneen kolmivuotiskauden loppuun
hänen tilalleen puheenjohtajaksi Suomen Pankin
johtokunnan jäsenen *Matti Louekosken* ja vara-
puheenjohtajaksi lainsäädäntöjohtaja *Pekka*
Laajasen sekä nimitti johtokunnan ehdotuksesta
Louekosken henkilökohtaiseksi varamieheksi
osastopäällikkö *Heikki Koskenkylän*.

Rahoitustarkastuksen johtokunnassa toimi-
vat lisäksi lainsäädäntöneuvos *Ilkka Harju* lain-
säädäntöjohtaja *Pekka Laajasen* henkilökohtai-
sena varamiehenä ja sosiaali- ja terveysministe-
riön ehdotuksesta lisäjäseneksi nimitetty ylijoh-
taja *Tarmo Pukkila* ja hänen henkilökohtaisena
varajäsenenään hallitusneuvos *Jorma Heikkilä*.
Johtokunnan sihteerinä toimi Rahoitustarkas-
tuksen päälakimies *Markku Lounatvuori*.

Rahoitustarkastuksesta annettua lakia muu-
tettiin 24. heinäkuuta annetulla lailla (721/1997).
Lainmuutoksella selkiytettiin säännösten sovit-
tamista Suomen Pankista annettuun lakiin ja Ra-
hoitustarkastuksesta annettuun lakiin.

Helsingissä 12. päivänä maaliskuuta 1998

ILKKA KANERVA

JOHANNES KOSKINEN
KIMMO SASI
TUULIKKI HÄMÄLÄINEN
MAURI PEKKARINEN

OLAVI ALA-NISSILÄ
VIRPA PUISTO
MARTTI KORHONEN
ANNELI JÄÄTTEENMÄKI

Anton Mäkelä